

Taalwetgeving & sociaal tolken en vertalen

Voor wie gelden de taalwetten?

Ik werk voor een **privéorganisatie** mag ik de taal gebruiken die ik wil?
 → Ja
 buiten een overheidsdienst gebruik je met klanten de taal die je wil. De taalwetten zijn alleen van toepassing op bestuurszaken.

Mijn organisatie krijgt een **overheidssubsidie** voor een activiteit. Mag ik de taal gebruiken die ik wil?
 → Ja

Mijn organisatie houdt een **activiteit in lokalen of op een domein van een overheid**. Mag ik de taal gebruiken die ik wil?
 → Ja.

Mijn organisatie of ikzelf treden op in **opdracht van een overheid**.
 Mag ik de taal gebruiken die ik wil?
 → Nee
 Je moet dezelfde regels volgen als die overheid. De taalwetten zijn hier van toepassing. Je moet de voorwaarden respecteren om te communiceren in een vreemde taal, met een tolk of via een vertaling.

Vallen dus onder de taalwetgeving:

Onder meer: OCMW-ziekenhuizen, VDAB, Kind & Gezin, opvangcentra van Fedasil, overheidsinitiatieven voor bijzondere jeugdzorg.

Vallen dus niet onder de taalwetgeving: *Onder meer:* 'vrije' ziekenhuizen, CAW's, privé-initiatieven in de bijzondere jeugdzorg, huisartsen, wijkgezondheidscentra.

De algemene vuistregels voor taalgebruik in Vlaanderen

- Binnen de overheid: Nederlands
- Van overheid naar burger: Nederlands
- Van burger naar overheid: Nederlands

Wat zeggen 'de taalwetten' of 'de taalwetgeving'?

Vlaanderen is Nederlandstalig. Openbare besturen moeten er in het Nederlands communiceren met burgers.

Dat staat in de taalwetgeving, voluit: de *Gecoördineerde wetten op het gebruik van talen in bestuurszaken* (van 18 juli 1966). Die wetten leggen vast welke taal de openbare besturen moeten gebruiken in hun contact met de burger. In Brussel en de faciliteitengemeenten gelden andere regels.

Mag ik als overheidsdienst of als ambtenaar alleen Nederlands spreken?

Wat dan met burgers die mij niet begrijpen, doordat ze nog niet genoeg Nederlands kennen?

In bepaalde gevallen mag een dienst beperkt andere talen gebruiken als hij dat nuttig acht. Dat zegt de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT). De toepassing is dus soepeler dan de letter van de wet.

Merk je dat de communicatie stukt? Kom je daardoor niet tot dienstverlening? Dan mag je dus om pragmatische redenen een andere taal gebruiken. Dat kan alleen *uitzonderlijk*. Nederlands blijft de normale voertaal.

Mag ik een sociaal tolk of vertaler inschakelen? Of overtreed ik daarmee de wet?

- Als je een sociaal tolk inschakelt, kan jij zelf gewoon Nederlands spreken. Dus het mag
- Het gebruik van een tolkdienst is niet strijdig met de wet. Dat staat in Omzendbrief BA 2005/03 van de Vlaamse Regering.
- Ook schriftelijke vertalingen zijn toegestaan onder bepaalde voorwaarden.

Onder welke voorwaarden mag ik werken in een vreemde taal, met een sociaal tolk of vertaler?

- De Vaste Commissie voor Taaltoezicht adviseert:
Het gebruik van een vreemde taal moet een **bijzonder doel** dienen. Of je nu zelf de taal spreekt, of een sociaal tolk of vertaler inschakelt. Bijvoorbeeld: je wil bepaalde doelgroepen die geen Nederlands begrijpen, informeren over een dienstverlening.
Dat doel moet ook **maatschappelijk belangrijk** zijn. Bijvoorbeeld: volksgezondheid, (verkeers)veiligheid, integratie, racismebestrijding.
- Je mag niet systematisch een vreemde taal gebruiken, maar slechts **uitzonderlijk of als overgangmaatregel**. Wie een tolk inschakelt, kan Nederlands praten en toch begrepen en begrepen worden.

Voorwaarden voor geschreven vertalingen

- De boodschap moet in de eerste plaats in het **Nederlands** bestaan. De geschreven anderstalige boodschap is slechts een vertaling van die Nederlandse tekst.
- Je moet '**Vertaling uit het Nederlands**' vermelden bij de vertaalde tekst.
- Origineel en vertaling hebben **dezelfde vormgeving**.
- Een vertaalde boodschap bevat **niet meer informatie** dan het Nederlandse origineel.
- De anderstalige boodschap is bestemd voor een **specifiek anderstalig doelpubliek**.

Meer info

Vlaamse overheid – Agentschap Binnenlands Bestuur
Steunpunt Taalwetwijzer
Havenlaan 88, bus 70
1000 Brussel
www.taalwetwijzer.be